

EVEN situeren. De Filippijnen vormen een eilandengroep in Zuidoost-Azië met een oppervlakte van bijna tienmaal België.

De grootste eilanden zijn Luzon met hoofdstad Manilla in het noorden en Mindanao met als belangrijkste stad Davao in het zuiden. Ruim tachtig procent van de bevolking is katholiek, een gevolg van de driehonderd jaar lange Spaanse en Mexicaanse overheersing. Het was overigens ontdekkingsreiziger Magalhaes die de eilandengroep aan zijn huidige naam hielp, toen hij ze noemde naar de Spaanse koning Filips II. De zes procent moslims leeft vooral op de zuidelijke eilanden, die een vorm van autonomie genieten.

Onder de noemer Filipino horen wel 110 verschillende etnieën thuis. Een land van minderheden dus, geregeerd door een elite die het grootste deel van de grond in bezit heeft. Het heeft op het eerste gezicht dan ook meer gemeen met Latijns-Amerikaanse landen dan met zijn Aziatische burens.

Met dit verschil dat de Filippijnen na de Spanjaarden ook de Amerikanen 'op bezoek' kregen, aangetrokken als die waren door de strategische ligging. Nauwelijks hadden de Filippijnen zich onafhankelijk verklaard van Spanje, in 1896, of daar waren de VS-troepen al. Met uitzondering van de periode tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen Japan de archipel onder de voet liep, regeerden Amerikaanse bezettingstroepen tot 1946. Maar ook na de onafhankelijkheid bleven de Verenigde Staten het land economisch domineren. Evenmin veranderde er iets aan het sociale onevenwicht.

Kerk betreurt tientallen slachtoffers van doodseskaders

Lieve Wouters

Verkiezingsfraude, gokschandalen, groeiende armoede, politieke moorden... Ooit het welvarendste land van Azië, gaat het met de Filippijnen de laatste jaren steil bergaf.

Ook al houdt president Gloria Arroyo de schone schijn op met haar eeuwige glimlach en mooie beloftes. Weliswaar zwengelt de Filippijnse economie aan, maar dat gaat dan weer ten koste van milieu en plaatselijke bevolkingsgroepen.

Rooskleurige miserie

digheid. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen clerus of leek, moeder of jongere.

Een internationale onderzoekscommissie heeft aanwijzingen dat het leger betrokken is bij de moorden. „Er is geen sprake van samenwerking zoals tijdens de Marcosdictatuur, wel van verregaande wetteloosheid”, zegt de Zuidoost-Aziatische Press Alliance, bewaker van de persvrijheid. „De regering kijkt uit alle macht de andere kant op.”

President Arroyo is verre van onbesproken. Ze zou gerammeld hebben aan de verkiezingsuitslag van 2004. Bovendien werd ze beschuldigd van corruptie in een gokschandaal. Drie op vier Filippino's zien Arroyo liever verdwijnen van het politieke toneel. Bij gebrek aan alternatief bij de oppo-

sitie (en gelukkig ook bij het leger) blijft ze voorlopig echter stevig in het zadel zitten.

Dromerij

Intussen hopen de problemen zich op. Om de economie te doen groeien, worden mijnconcessies verleend aan multinationals zonder oog voor mens of milieu. Inheemse bevolkingsgroepen worden gedwongen te verhuizen, hun grond wordt verzeikt. Precies een jaar geleden deed zich een ware milieuramp voor toen een goudmijnbedrijf giftig afval dumpte en de hele vispopulatie rond het eiland Rapu-Rapu kwam bovendrijven. Zeker drieduizend families, die leven van de visvangst, zaten zonder inkomen of voedsel. De Fi-

lippijnse bisschoppenconferentie haalde fel uit naar Arroyo en haar Programma voor de Revitalisering van de Mijnen. De bisschoppen laten de laatste tijd steeds vaker van zich horen en kiezen daarbij duidelijk de kant van het noodlijdende volk.

In een televisie-interview in augustus laatst deed een bisschop Arroyo's beleidsverklaring kortweg af als 'dromerij'. Daarin had ze de toestand van het land wel erg rooskleurig voorgesteld. Statistieken in de hand, legde de bisschop de vinger op de wonde onder de titel *Waarom ons volk hongert lijdt*. In een zo katholiek land als de Filippijnen kan de openlijke kritiek van de bisschoppen de president stemmen kosten. Vandaar dat Arroyo haar best doet om zich katholiek te profileren.

Met de afschaffing van de doodstraf in haar land kon ze alvast weer even weinig potten breken bij de Europese Unie en het Vaticaan. Daar mocht ze enkele weken geleden nog op audiëntie bij Benedictus XVI. De bisschoppen waarschuwden haar vooraf dat ze niet moest thuiskomen met dezelfde woorden als na een audiëntie enkele jaren geleden bij Joannes-Paulus II, toen ze zei dat die haar presidentschap gezegend had.

Bij haar rondreis door Europa deed president Arroyo ook ons land aan. In een toespraak voor de senaat gaf ze zichzelf complimenten voor de economische groei en veroordeelde ze de politieke moorden ten scherpste. Doorprikken de dames en heren van de senaat haar ballonnetjes?

Schoenenkast

De naam Ferdinand Marcos doet bij de lezer waarschijnlijk nog wel een belletje rinkelen, evenals die van zijn echtgenote Imelda met haar indrukwekkende schoenenkast. In 1972 maakte Marcos een einde aan het democratische stelsel en regeerde tot 1981 in een staat van beleg. De moord op oppositieleider Benigno Aquino, vader van de latere president Cory Aquino, leidde uiteindelijk tot zijn afzetting. De Filippijnen ontsnapten niet aan de economische crisis in Azië in de jaren 1990 en konden nooit echt evolueren tot een stevige democratie. Steeds bleven corruptie, politieke moorden en sociale onrechtvaardigheid aan de orde van dag.

Onder huidig president Gloria Macapagal-Arroyo is dat niet anders. Integendeel, de toestand verslechtert nog. In maart laatst hing Amnesty International aan de alarmbel, publiceerde een indrukwekkende lijst van vermoorde mensenrechtenactivisten, leden van de linkse oppositie, vakbondsleiders en journalisten en veroordeelde de regering voor straffeloosheid. Volgens de onafhankelijke Filippijnse mensenrechtencommissie staat de teller sinds het aantreden van Arroyo in 2001 op 724. Ook tientallen kerkelijke medewerkers werden met een dodelijk schot bedankt voor hun inzet voor sociale rechtvaard-

Ziet de internationale gemeenschap de miserie van het volk achter Arroyo's mooie glimlach niet? © Belga